

07/03/2026

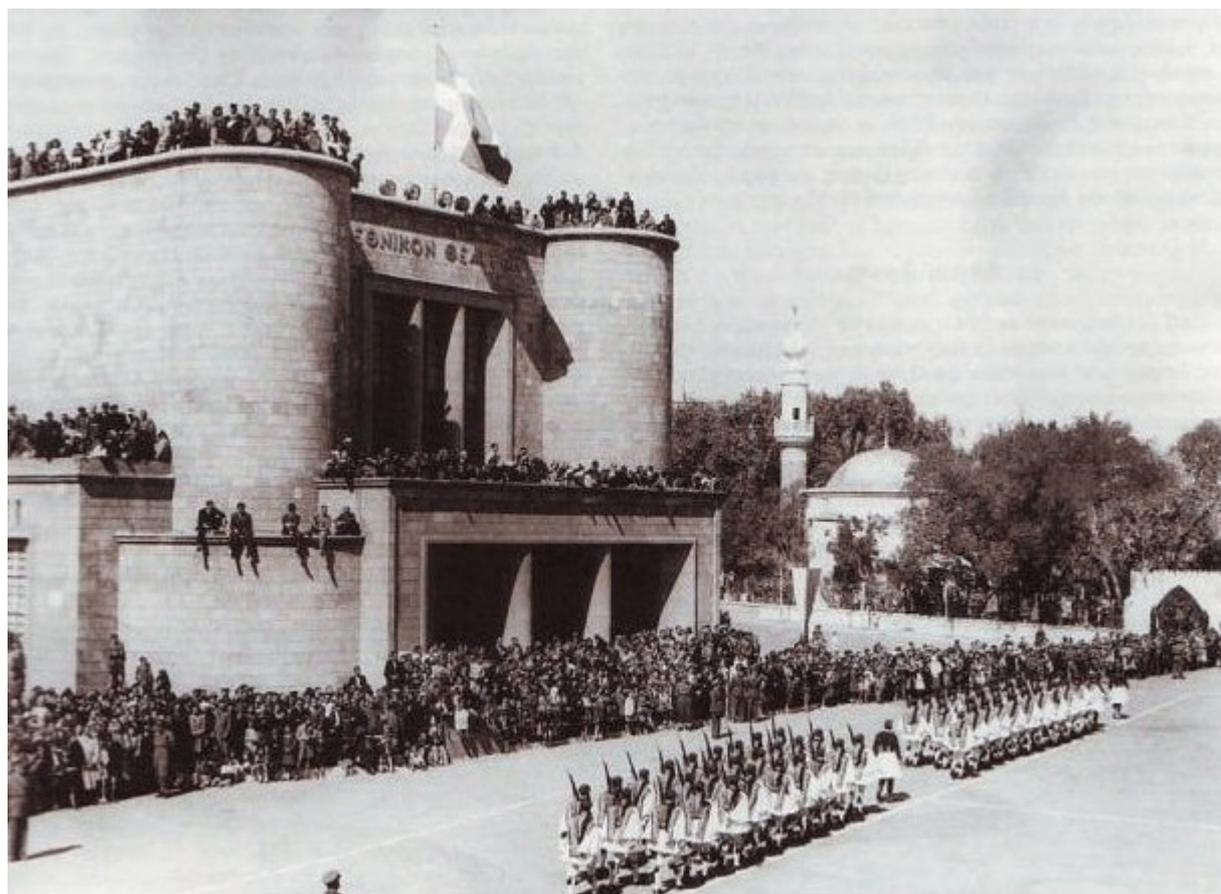
Σαν σήμερα το 1948: Η Ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου στην Ελλάδα

/ [Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

Η επίσημη τελετή της ενσωμάτωσης των Δωδεκανήσων στην Ελλάδα έγινε σαν σήμερα, στις 7 Μαρτίου του 1948. Επτά χρόνια αργότερα, το 1955, τα Δωδεκάνησα έγιναν Νομός, με πρωτεύουσα τη Ρόδο.

Τα Δωδεκάνησα, προτού ενσωματωθούν στη Μητέρα - Πατρίδα, γνώρισαν την ξενική κατοχή 600 και πλέον ετών. Ο γεωγραφικός χώρος του δωδεκανησιακού συμπλέγματος δέχθηκε διαδοχικές ξένες επικυριαρχίες. Παρ' όλα αυτά, ο δωδεκανησιακός λαός διατήρησε την ελληνική γλώσσα, την Ορθοδοξία και τα ελληνικά ήθη και έθιμα. Επί αιώνες αγωνίστηκε κατά της ξένης καταπίεσης, επιδιώκοντας την ένωση - στην κυριολεξία την επανένωση - με την Ελλάδα. Ο διακαής αυτός πόθος εντάθηκε στις αρχές της δεύτερης δεκαετίας του 20ου αιώνα και αμέσως μετά την έναρξη της ιταλοκρατίας.

Από την παρέλαση της 7ης Μαρτίου 1948

Πηγή φωτογραφίας: Γενικό Επιτελείο Στρατού

Κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και μετά τη συνθηκολόγηση των Ιταλών (1943), οι Γερμανοί έγιναν κύριοι των Δωδεκανήσων. Μετά την κατάρρευση της χιτλερικής Γερμανίας (Μάιος 1945), η Μεγάλη Βρετανία ανέλαβε την διοίκηση. **Στις 10 Φεβρουαρίου 1947 υπογράφηκε στο Παρίσι η Συνθήκη Ειρήνης με την Ιταλία, σύμφωνα με την οποία τα Δωδεκάνησα αποδίδονταν στην Ελλάδα.** Η τελετή παράδοσης των Δωδεκανήσων στην Ελλάδα από τις βρετανικές αρχές έλαβε χώρα στις 31 Μαρτίου 1947, στη Ρόδο, μέσα σε πανηγυρική ατμόσφαιρα. Την ημέρα εκείνη, ο Άγγλος Ταξίαρχος Parker

υπέγραψε το πρωτόκολλο παράδοσης. Πρώτος διοικητής των Δωδεκανήσων ανέλαβε ο Αντιναύαρχος Περικλής Ιωαννίδης, με πολιτικό σύμβουλο τον Μιχαήλ Στασινόπουλο, μετέπειτα Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Ρόδος, 31 Μαρτίου 1947.

Η τελετή παράδοσης της στρατιωτικής διοίκησης Δωδεκανήσου από τον Άγγλο Ταξίαρχο A.S. Parker στον Αντιναύαρχο Περικλή Ιωαννίδη.

Φωτογραφία Παναγιώτη Σακελλαρίδη

Πηγή φωτογραφίας: Γενικό Επιτελείο Στρατού

Η ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου στην Ελλάδα επισφραγίστηκε επισήμως στις 7 Μαρτίου 1948, παρουσία των πολιτειακών και πολιτικών αρχών του ελληνικού κράτους. Η ημέρα αυτή αποτέλεσε τη δικαίωση των αγώνων και την ανταμοιβή των θυσιών του δωδεκανησιακού λαού, αποτελώντας ορόσημο όχι μόνο στην ιστορία της Δωδεκανήσου, αλλά και ολόκληρης της Ελλάδας, καθώς αυτή ήταν η τελευταία προσθήκη εδάφους στον εθνικό κορμό, όπως αυτός συγκροτείται μέχρι τις μέρες μας.

7 Μαρτίου 1948

Ο Αντιναύαρχος Ιωαννίδης, ο Δήμαρχος Γαβριήλ Χαρίτος και οι νεαρές κοπέλες που έφεραν την σημαία σε αναμνηστική φωτογραφία.

Πηγή φωτογραφίας: Γενικό Επιτελείο Στρατού

Το μήνυμα του Μητροπολίτη Ρόδου για την διπλή εορτή

Μαζί με την επέτειο Ενσωμάτωσης των νησιών στο κορμό της Μητέρας Πατρίδας εορτάζεται την ίδια ημέρα και η Σύναξη των εν Δωδεκανήσω Αγίων.

Στο μήνυμά του για την εορτή ο Μητροπολίτης Ρόδου κ. Κύριλλος, αναφέρει:

Άγαπητοί αδελφοί καί τέκνα έν Κυρίω.

Τήν 7η Μαρτίου, ἡ τοπική μας Ἐκκλησία τῆς Δωδεκανήσου ἑορτάζει, μαζί μέ τήν ἐπέτειο τῆς Ἐνσωματώσεως τῶν νησιῶν μας στόν κορμό τῆς Μητέρας πατρίδας, τήν Μνήμη (Σύναξη) ὅλων τῶν Ἁγίων τῶν νησιῶν μας, τῶν δικῶν μας Ἁγίων. Ἄν καί καθένας ἀπ' αὐτούς ἔχει τή δική του ἡμέρα Μνήμης, μέ ἀπόφαση τῆς Μητέρας μας Ἐκκλησίας, τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὀρίστηκε σημειολογικά νά ἑορτάζονται ὅλοι μαζί αὐτήν τή μεγάλη καί ἐπίσημη ἡμέρα γιά τά νησιά μας.

Οἱ Ἅγιοί μας, οἱ Ἀπόστολοι Παῦλος, Εὐαγγελιστής Ἰωάννης, Πρόχορος καί Σίλας, οἱ Ἱεράρχες, οἱ Μάρτυρες, οἱ Νεομάρτυρες, οἱ Ὅσιοι, οἱ γνωστοί καί οἱ ἄγνωστοι, ὅσοι ἔζησαν, μαρτύρησαν, ἀγίασαν καί φώτισαν τόν τόπο μας μέ τήν εὐαγγελική ζωή τους καί τούς ἀγῶνες τους γιά τήν πίστη, ἀλλά καί ὅσοι ἐδῶ γεννήθηκαν ἀλλά ἐβλάστησαν τούς καρπούς τῆς ἀγιότητας σέ ἄλλους τόπους, καταθέτουν διαχρονικά στό λαό μας τή μαρτυρία ὅτι ἡ ἀγιότητα δέν ἔχει χρονικούς περιορισμούς καί δέν ἀνήκει σέ μέρη μακρινά ἀπό ἐμᾶς, ἀλλά γεννιέται καί καρποφορεῖ καί ἐδῶ, στό δικό μας τόπο, μέσα στίς δυσκολίες τῆς ἱστορικής διαδρομῆς τοῦ λαοῦ μας, μέσα στούς ἀγῶνες του γιά τή διαφύλαξη τῆς αὐτοσυνειδησίας του. Ἐνός λαοῦ ἀπέδειξε στό διάβα τῶν αἰώνων ὅτι ξέρει νά πιστεύει καί νά ἐλπίζει στό Θεό καί νά διαφυλάσσει τήν κληροδοσία τῶν Πατέρων του.

Ἡ Δωδεκάνησος, ἐξαιτίας τῆς γεωπολιτικῆς ἀξίας της, γνώρισε κατακτήσεις, σκλαβιά, ξένες κυριαρχίες καί ἐπικυριαρχίες, πολιτισμικές πιέσεις καί πολλά ἄλλα δυσχερῆ καί ἐπώδυνα. Ὅμως ὅλες οἱ πολύτροπες, μακροχρόνιες καί βασανιστικές δοκιμασίες δέ μπόρεσαν νά κάμψουν τό φρόνημα τοῦ λαοῦ της. Ἡ Ἐκκλησία στάθηκε διά μέσου τῶν αἰώνων λιμάνι καταφυγῆς καί σωτηρίας καί οἱ Ἅγιοί μας, πού ἔζησαν μέσα στίς συγκεκριμένες συνθῆκες τοῦ τόπου καί τῆς ἐποχῆς τους, ἦταν παιδιά τοῦ λαοῦ της, ἄνθρωποι σέ σύνδεση με τήν πραγματικότητα, οἱ ὁποῖοι ἔζησαν τό Εὐαγγέλιο καί μέ τό λόγο τους καί τό παράδειγμά τους ἔγιναν φάροι πνευματικοί πίστεως, ἐλπίδας καί ὑπομονῆς.

Σήμερα, εορτάζοντας τή Μνήμη τους, ἄς ἀκούσουμε τό μήνυμά τους. Διακηρύσσουν ὅτι ἡ ταυτότητά μας δέν εἶναι μόνο γεωγραφική ἢ πολιτισμική ἀλλά βαθύτατα πνευματική, σφραγισμένη ἀπό τήν Ὁρθοδοξία τῶν Πατέρων μας. Μᾶς ὑπενθυμίζουν ὅτι μποροῦμε νά ζοῦμε μέσα στίς σύγχρονες καί ἰδιαίτερες συνθῆκες τοῦ τόπου μας, ὅπως αὐτές διαμορφώθηκαν στά τελευταῖα ὀγδόντα ἐλεύθερα χρόνια, ἀπό τήν Ἐνσωμάτωση μέχρι σήμερα, χωρίς νά χάνουμε τόν προσανατολισμό μας καί χωρίς νά ἀπεμπολοῦμε τίς πατρογονικές ἀξίες μας• νά ἀντιμετωπίζουμε τίς δυσκολίες, χωρίς νά χάνουμε τήν ἐλπίδα μας• νά μένουμε πιστοί σέ ὅσα μᾶς παραδόθηκαν καί νά ἔχουμε τόν προσανατολισμό μας πρός τό Θεό• νά εἴμαστε ἑνωμένοι, λαός σέ ἀκατάπαυστη ἐγρήγορη, λαός Θεοῦ πού δέ λησμονεῖ τό ἱστορικό χρέος του.

Ἡ Μνήμη λοιπόν τῶν τοπικῶν μας Ἀγίων ἀποτελεῖ μιά πρόσκληση γιά ὅλους μας. Μᾶς προσκαλεῖ νά μένουμε ἑνωμένοι μέ τίς ρίζες μας• νά ζοῦμε τήν ἐκκλησιαστική, πολιτισμική καί ἱστορική μας παράδοση• νά τή μεταφράζουμε στό σήμερα• νά συνομιλοῦμε σύγχρονα μαζί της καί νά τή συνεχίζουμε μέ εὐθύνη, μετατρέποντάς την σέ πρόταση καί τρόπο ζωῆς.

Ἀγαπητοί ἀδελφοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ

Ἄς τιμήσουμε, λοιπόν, σήμερα τούς Ἁγίους μας καί ἄς μνημονεύσουμε μέ εὐγνωμοσύνη ὅλους ἐκείνους πού ἀγωνίστηκαν καί πόνεσαν γιά τή διαφύλαξη τῆς αὐτοσυνειδησίας τοῦ τόπου μας καί τήν ἐλευθερία μας. Ἄς κρατήσουμε ζωντανή τή μνήμη τους. Μνήμη πού διδάσκει, ἐνισχύει καί δίδει ἐλπίδα, τήν ὁποία κανεῖς δέ μπορεῖ νά μᾶς τήν πάρει, ἂν ἐμεῖς δέν τό θελήσουμε.

Χρόνια πολλά καί εὐλογημένα ἀπό τό Θεό. Εἶθε οἱ πρεσβεῖες τῶν Ἀγίων μας νά φωτίζουν τούς δρόμους μας καί νά μᾶς δυναμώνουν, ὥστε νά ἀντιμετωπίζουμε αἰσιόδοξα καί ἀποτελεσματικά τίς προκλήσεις τῆς ἐποχῆς μας.

Διάπυρος πρός Χριστόν εὐχέτης πάντων ἡμῶν.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

†Ο ΡΟΔΟΥ ΚΥΡΙΛΛΟΣ